

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Pilotprojekter

METODEUDVIKLING VIA FORSKNINGSCIRKLER

Indsats 2 – et samarbejde mellem BFAU og 15 UU-centre

Samlet af Signe Wester

Brug for alle unge
Vejledningsindsats 2015-2018
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

2017

www.bfau.dk

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
Forskningscirkel 1: Netværk, kommunikation og opsøgende vejledning i grundskolen	3
Forskningscirkel 1: Vejledning i fællesskaber og gruppevejledning	5
Forskningscirkel 1: Netværk, kommunikation og opsøgende vejledning på ungeområdet.....	6
Forskningscirkel 1: Fra Jobcenter til 'Klar til uddannelse'.....	7
Forskningscirkel 2: Tidligere UPV-samtaler med fokus på ressourcer.....	8
Forskningscirkel 2: UU Tættere på + nye mødeformer.....	10
UU Kolding.....	10
UU Silkeborg.....	11
UU Aabenraa.....	12
Forskningscirkel 2: Bedre overdragelse fra grundskole til 10. klasse/produktionsskole.....	14
Forskningscirkel 3: Gruppevejledning.....	15
UU Aalborg	15
UU Mors + UU Skive.....	16
Forskningscirkel 3: Tryghedsmanual	18
Forskningscirkel 3: Styrker og motivation	20
UU Skive.....	20
UU Viborg + UU Jammerbugt	21

Forord

Med denne oversigt over pilotprojekterne i indsats 2 ønsker Brug for alle unge (BFAU) at udbrede den viden og de værktøjer og metoder, som Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) har tilegnet sig og udviklet igennem halvandet år med forskningscirkler.

Pilotprojekterne er udviklet og afprøvet af vejlederne fra 15 forskellige UU-centre. De har været fordelt i tre forskningscirkler, der med hver sit tema har sat fokus på forskellige udfordringer med målgrupperne 'unge fra uddannelsesfremmede miljøer', 'forældre til unge' og 'psykisk sårbare unge'.

Formålet med pilotprojekterne har været at give UU-centrene et kompetenceløft ved at skabe et rum til at nytænke og afprøve nye ideer i egen praksis. Ved at få nye teoretiske og erfaringsbaserede vinkler på de emner og målgrupper, som UU arbejder med, har pilotprojekterne bidraget til udviklingen af nye koncepter og vejledningsmetoder i UU-sektoren.

Hensigten med pilotprojekterne har samtidigt været at skabe et tættere samarbejde mellem UU-centrene, så de kan trække på hinandens erfaringer og dermed udvikle egen praksis.

Online publikationen beskriver pilotprojekternes formål, arbejdsmetode, erfaringer og udfordringer. Ved at tilgå publikationen kan UU-vejledere og andre interesserede nemt og hurtigt få overblik over de metoder og værktøjer, som vejlederne har udviklet.

Brug for alle unge (BFAU) er et landsdækkende satspuljefinansieret initiativ i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Undervisningsministeriet. BFAU er et konsulentteam, der arbejder for at flere unge uanset baggrund får lige muligheder for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. I perioden 2015-2018 samarbejder BFAU med Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) om at udvikle vejledningen for ikke-uddannelsesparate unge, så flere bliver klar til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Forskningscirkel 1: Netværk, kommunikation og opsøgende vejledning i grundskolen

---

Hvem:

Iben Bohr, UUU; Louise Lassen, UU Nord; Jeanette B. Lystrup, UU Vestsjælland; Torben Granat, UU Øresund; Jakob Weis, UU Øresund.

Målgruppe:

Unge fra uddannelsesfremmede miljøer.

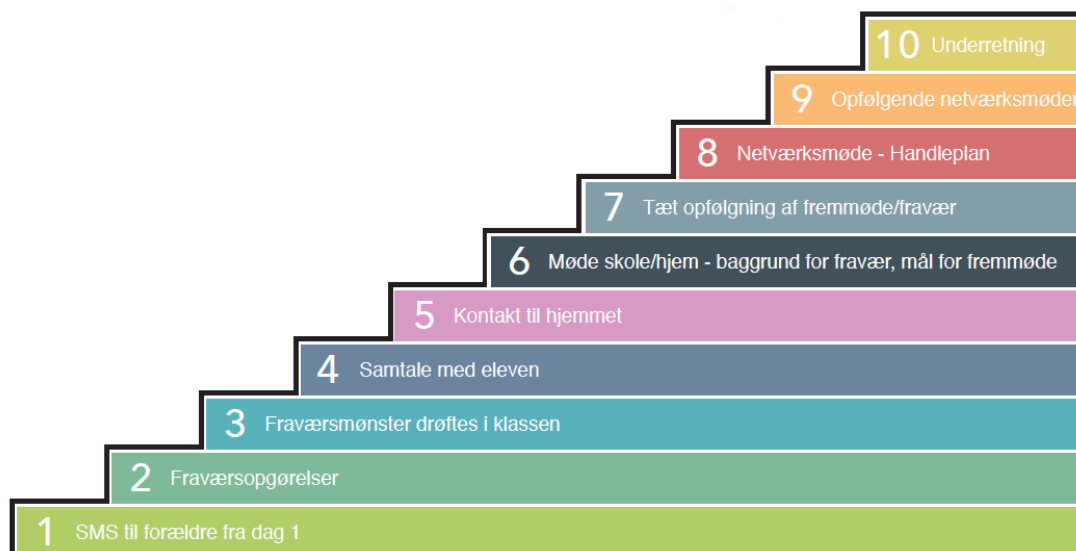
Introduktion:

Gruppen har arbejdet med at nedbringe fravær i grundskolen. I den forbindelse har de udviklet et værktøj kaldet Fraværstrappen, der skal bidrage til at nedbringe elevernes fravær, så de ikke bærer fraværskulturen med over i ungdomsuddannelsen.

Fraværstrappen er et trin-for-trin handlingsanvisende værktøj, der er nemt at implementere i hverdagen. Værktøjet involverer ti trin, der angiver de professionelle retvisende handling, i takt med at elevens fravær stiger. Handlingerne strækker sig fra at sende en SMS til forældrene på trin 1 til at underrette kommunen på trin 10, jf. nedenstående boks og figur:

Fraværstrappen

- 1. Sms til forældre fra første dag.**
Forældrene informeres per automatik på dagen ved ikke-anmeldt fravær.
- 2. Fraværsopgørelse minimum en gang om måneden.**
Klasse-/kontaktlærer noterer minimum én gang om måneden den enkelte elevs fravær.
- 3. Fraværsmønster drøftes i klasseteamet.**
Elevens fravær drøftes i klasseteamet med henblik på at fastslå, om fraværet er bekymrende. Skolen fastsætter en fraværsprocent, som afgør, hvornår fraværet som udgangspunkt er bekymrende.
- 4. Samtale med eleven.**
Klasse-/kontaktlærer tager en samtale med eleven for at afdække årsagen til fraværet og informere om, at der skal tages kontakt til forældrene.
- 5. Kontakt til hjemmet.**
Klasse-/kontaktlærer kontakter hjemmet så hurtigt som muligt efter samtalen med eleven og informerer skolens ledelse.
- 6. Møde skole/hjem – baggrund for fravær, mål for fremmøde.**
På et møde mellem elev, forældre og skole afdækkes mønstret og baggrunden for fraværet. Der sættes mål for, hvordan fraværet nedbringes.
- 7. Tæt opfølgning af fremmøde/fravær.**
Klasse-/kontaktlærer følger op på elevens fremmøde i to til fire uger og taler løbende med eleven.
- 8. Netværksmøde – handleplan.**
Klasse-/kontaktlærer informerer skolens ledelse, som indkalder til et netværksmøde med deltagelse af elev, forældre, lærer, ledelse og andre relevante fagpersoner – fx UU-vejleder, sagsbehandler, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) og Samarbejde mellem Skole, Socialforvaltning og Politi (SSP). Her udfærdiges en handleplan, som alle parter får på skrift.
- 9. Opfølgende netværksmøder.**
Handleplanen evalueres og eventuelle nye tiltag etableres.
- 10. Underretning.**
Hvis det ikke er sket tidligere i forløbet, sendes en underretning til kommunen.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Projektets formål er at udvikle det tværfaglige samarbejde i forhold til elever med massivt fravær i udskolingen. Da dette er en problematik, der ofte fortsætter videre ind på ungdomsuddannelserne, har gruppen forsøgt at afdække de problemstillinger, der knytter sig til fravær. Baseret på en antagelse om, at en tidlig indsats er essentiel ved sådanne problematikker, har gruppen derfor udviklet Fraværstrappen.

Arbejdet med at udvikle Fraværstrappen har taget udgangspunkt i afholdelsen af en række møder på tværs af de involverede UU-centre. Mellem hvert møde har gruppen givet sig selv lektier for, som bestod i at læse relevant materiale og undersøge eventuelle forskelle i omfang, procedurer og tilgange i deres respektive kommuner.

Erfaringer og udfordringer:

Gruppen synes, at det kunne være spændende at udvikle en mentorordning for frafaldstruede elever i udskolingen. Her kunne en UU-vejleder fx være mentor. Selvom det ikke er inden for UU's nuværende opgaveportefølje, kunne dette være meningsfuldt, da UU også følger de unge efter endt skolegang og frem mod voksenlivet.

Forskningscirkel 1: Vejledning i fællesskaber og gruppevejledning

---

Hvem:

Linda Strøm Hansen, UU Vallensbæk; Lone Olesen, UU Øresund; Bente Bech, UU Nord.

Målgruppe:

Unge fra uddannelsesfremmede miljøer.

Introduktion:

Gruppen har udviklet et forløb til gruppevejledning i 9. og 10. klasse kaldet KATCH med henvisning til WATCH-modellen¹ og 10.klassecenterets vision om at arbejde med de unges karaktertræk². Forløbet fokuserer på at hjælpe de unge til at se og erkende egne styrker, og dermed deres sociale og personlige kompetencer, gennem korte og målrettede vejledningsforløb. Forløbet blev placeret i efteråret, således at det kunne danne grundlag for den videre vejledning i 10. klasse. Forløbet varede en uge, og 50 elever deltog.

Indholdet i forløbet blev udviklet i samarbejde med lærere og UU-vejledere som hentede inspiration fra WATCH, motivationsforskning samt praktiske øvelser, herunder styrketræning, meditation og drømmerejser.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Det er hensigten, at de unge betragter forløbet som et positivt fællesskab og en styrkende aktivitet, hvor de har mulighed for at dele deres erfaringer med andre unge og spejle sig i hinandens tanker og erfaringer. På den måde får de unge mulighed for at blive klogere på deres sociale og personlige færdigheder, samtidig med at de bliver i stand til at sætte realistiske mål for deres egen uddannelses- og karrierevej.

Gruppen afholdt gruppevejledningsforløbet over en sammenhængende periode på ca. en måned, hvor tre til otte unge mødtes til fire seancer á to timers varighed. Forløbet blev skemalagt i samarbejde med skolen og inddrog forældrene, der gav deres skriftlige samtykke til deltagelse.

Gruppevejledningsforløbet var bygget op over fire temaer: selvforståelse, motivation, kommunikation og valgparathed. Temaerne blev vægtet ud fra gruppemedlemmernes behov og sammensætning.

Erfaringer og udfordringer:

Ved evalueringen af projektet konkluderede gruppen, at netop konkrete, mindre omfattende forløb målrettet mindre grupper med personlige og sociale udfordringer fungerer bedst, fordi den enkelte unge således bedre kan se formålet og udbyttet med forløbet.

---

¹ Jf. J. Björg Birgisdóttir; Sigríður Hulda Jónsdóttir; Anna Sigurðardóttir (2012). *WATCH. En brugsbog i gruppevejledning*. Schultz.

[WATCH står for What Alternatives? Thinking – Coping – Hoping].

² Heraf kommer K'et i navnet KATCH: WATCH + Karaktertræk.

Forskningscirkel 1: Netværk, kommunikation og opsøgende vejledning på ungeområdet

---

Hvem:

Sisse Hauge Gade, UU Nord; Susanne Munk, UUO; Sofie Ullerup Torpegaard, UU Vestsjælland; Mads Thyrring, UU Vestsjælland; Jane Charlotte Jensen, UU Vallensbæk.

Målgruppe:

Unge fra uddannelsesfremmede miljøer.

Introduktion:

Med udgangspunkt i unge fra uddannelsesfremmede miljøer mellem 18-25 år, som ikke er under uddannelse og som UU har forsøgt at skabe kontakt til minimum to gange via brev (e-boks), SMS eller telefon, har gruppen arbejdet med at skabe fornyet kontakt til målgruppen og dermed realisere det første møde.

Gruppen har afprøvet en tilgang, der indebærer udsendelse af motivationsbreve samt indkaldelse til samtale med tid og sted.

Hvert UU-center i gruppen har i perioden oktober til december 2016 udsendt 50 motivationsbreve samt indkaldt grupper af unge til to møder.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Gennem en anerkendende tilgang er målet med at udsende en konkret invitation med angivelse af tid og sted at øge muligheden for kontakt med de unge. Dertil er hensigten med motivationsbrevet at flytte fokus fra individet og derved opnå positiv respons fra de unge.

Udarbejdelsen af motivationsbrevet har taget udgangspunkt i psykolog Anna Fjeldsteds teoretiske tilgang, hvor fokus flyttes fra individet, for dermed at hjælpe de unge til at stå alene og forholde sig til sig selv på en helt ny måde. Anna Fjeldsteds tilgang har også dannet grundlag for selve vejledningssamtalen, hvor fokus flyttes fra individet, ved at samtalen tager udgangspunkt i de kulturelle idéer og forventninger, de unge oplever, fx ved at samtalen tager afsæt i de unges talemåder, selvfølgeligheder og udsagn, som sættes i en kulturel kontekst.

Erfaringer og udfordringer:

Gruppen erfarer, at der er en sammenhæng mellem svarprocenten på breve i forhold til, hvornår på måneden brevene udsendes. På samme måde er der en sammenhæng mellem, hvornår på dagen møderne ligger og hvor mange unge der møder op. Det optimale tidspunkt for at sende brevene, og placeringen af møderne, er dog kontekstafhængigt. Desuden spiller vejledningsstedet en afgørende rolle, da de unge ofte oplever det som en fordel, at vejledningen afholdes et genkendeligt sted.

Derudover oplevede gruppen, at de unges motivationsfaktor er meget varierende fra kommune til kommune, hvor nogle reagerer på de konkrete invitationer og det 'at overholde en aftale', mens andre reagerer på motivationsbrevene.

Forskningscirkel 1: Fra Jobcenter til 'Klar til uddannelse'

Hvem:

Kasper Bøg Meszaros, UUU; Hanne Juul, UUU.

Målgruppe:

Unge fra uddannelsesfremmede miljøer.

Introduktion:

Indsatsen fokuserer på at hjælpe ikke-uddannelsesparate unge mellem 18-29 år fra jobcenter til uddannelse. Nærmere bestemt er målgruppen unge i overgangen fra det forberedende forløb "Springbrættet" til det afklarende forløb "Uddannelsesbroen". Da denne gruppe af unge ofte mangler motivation eller er uafklarede i forhold til valg af uddannelse, er projektets fokus at udvikle og anvende en tilgang, der skal motivere de unge til uddannelse.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Projektet er endnu ikke afprøvet, men har til hensigt, gennem individuelle samtaleforløb og gruppevejledning, at fremme de unges positive selvopfattelse og øge deres bevidsthed om meningsfuldheden og nytteværdien af uddannelse.

Projektet vil arbejde med en defineret målgruppe, som samles over en periode på tre måneder. Vejledningsforløbet bygges op omkring en ugentlig samtale/aktivitet og vil starte med den individuelle vejledning for derefter at fortsætte med en gruppevejledning. I samarbejde med jobcenteret vil vejledningen indgå i et 'skal-tilbud'. På den måde bliver vejlederen en del af den enkelte unges individuelt tilrettelagte indsats (og en tæt opfølgingsstart).

Det teoretiske udgangspunkt for udarbejdelsen af projektet er psykolog og karriereforsker Donald Supers teori om Life-Span og R. Vance Peavys konstruktivistiske vejledningsteori med udgangspunkt i mapping og leverum. Både Super og Peavy italesætter, hvordan menneskets såkaldte 'leverum' udgøres af den kulturelle og sociale kontekst de befinder sig i.

Ved således at øge de unges bevidsthed, er målet, at de unge bliver mere motiverede og afklarede, lærer at mestre deres hverdag, opnår bevidsthed om selvopfattelse og egne kompetencer i forhold til uddannelse, tager større ejerskab for egen livssituation og opbygger en tro på, at de kan forandre fremtiden. UUU vil eksempelvis arbejde med at fremme denne bevidsthed, ved at de unge skal visualisere deres aktuelle situation og ønsker om fremtiden gennem Peavys mapping. På den måde fordres deres bevidsthed omkring, hvordan de kan omstille sig, tilpasse sig forandringer, udvikle deres selvopfattelse og i sidste ende øge deres motivation.

Erfaringer og udfordringer:

Som nævnt i det ovenstående er forløbet endnu ikke afprøvet. Pilotprojektet vil afprøve det første forløb i september 2017. Gruppens erfaringer kan således først indhentes herefter.

Forskningscirkel 2: Tidligere UPV-samtaler med fokus på ressourcer

---

Hvem:

Gitte Kolding Mortensen, UU Ikast-Brandø; Ole Bertelsen, UU Ikast-Brandø; Frank Toldam, UU Kolding; Anne Steffensen, UU Sønderborg.

Målgruppe:

Forældre til unge.

Introduktion:

Gruppen har arbejdet med at indføre tidligere UPV-samtaler, hvor fokus er på de unges ressourcer frem for deres mangler og udfordringer. I den forbindelse har de udviklet Ressourceguiden, som er et redskab til at holde fokus på de unges ressourcer og udvikling, jf. billedet nederst på næste side. Ved tidligere UPV-samtaler, der tager udgangspunkt i Ressourceguiden, er det muligt at opnå et tidligt og gensidigt kendskab mellem elev/forældre og vejleder, som giver mere tid til vejledningsprocessen, og skaber et godt afsæt for samarbejdet mellem elev/forældre og vejleder.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Ressourceguidens formål er at give mødet struktur og hjælpe med at opbygge et støttestillads omkring den unge. Redskabet anvendes ved vejlederens deltagelse i skole-hjem-samtaler i starten af 8. klasse med de elever, der forventes at blive vurderet ikke-uddannelsesparate. Ressourceguiden anvendes endvidere ved opfølgning med lærere og vejleder samt ved revurderinger.

Det teoretiske afsæt for udarbejdelsen af Ressourceguiden er bl.a. VækstModellen³ og Kvadrantmodellen⁴. Ressourceguiden er et brugbart styringsredskab for vejledningssamtalen, fordi den har en ressourceorienteret tilgang og – med den unge i centrum – betragter problemet, og ikke den unge, som problemet.

Ved at anvende Ressourceguiden ved tidligere UPV-samtaler i 8. klasse med de forventede ikke-uddannelsesparate elever, vurderer gruppen, at der er en række fordele, som består i, at:

- en tidlig indsats giver UU længere tid til processen frem mod uddannelsesparathed og arbejdspresset flyttes dermed til en mindre travl periode.
- eleven og hjemmet bliver tidligere opmærksomme på problematikken og kan komme i gang med indsatsen i forhold til den unge.
- forældre og elev møder UU og begrebet ikke-uddannelsesparat ved en samtale og ikke blot via et brev senere på skoleåret.

Ressourceguiden findes i en fire-siders trykt udgave og i en digital og skrivbar version, som ligger i UU's databaseløsning, Uno Ung. Den kan tilgås af de relevante parter med login. Den digitale version kan bruges direkte i løbet af samtalen projiceret op på en skærm, således at alle kan følge med. De relevante ytringer indskrives i Ressourceguidens skema, hvor vejlederen typisk vil fungere som pennefører. På den måde er alle kontinuerligt opdateret i forhold til de beskrevne ressourcer, udfordringer og aftaler.

---

³ Jf. Marianne Grønbæk og Henrik Pors (2014). *VækstModellen – vejen til den gode samtale*. Dafolo.

⁴ Jf. Jan Tønnesvang, Nanna B. Hedegaard og Simon E. Nygaard (2013). *Kvadrantmodellen – en introduktion*. Klim.

Erfaringer og udfordringer:

Gruppen blev overordnet positivt mødt, når de henvendte sig til relevante lærere vedrørende deres deltagelse i de første skole-hjem-samtaler i 8. klasse med de elever, der forventedes at blive vurderet ikke-uddannelsesparate, og deres forældre.

Gruppen oplevede det som en udfordring at få samtalerne placeret i rækkefølge og få afsat den relevante tid til samtalerne. Det er vigtigt at huske, at der hvert år er nye lærere involveret, hvilket vil påvirke modellens indfasning.

Dertil er det gruppens erfaring, at tankegangen 'tidlig, ressourcefokuseret indsats' er rigtig og brugbar. Det er dog vigtigt at være indstillet på, at implementeringen kræver et tæt samarbejde med lærerne om tid og planlægning. Dertil er det vigtigt at holde sig forholdsvist stramt til samtaleguiden, bl.a. fordi mange lærere er vant til en anden tilgang til samtalen. Samtidig bidrager den stramme rammesætning af samtalen til, at man undgår at fokusere på de unges fejl og mangler. Gruppen påpeger endvidere, at den digitale implementering i Uno Ung skal finpudses.

Endelig skal det pointeres, at de konkrete erfaringer med modellens betydning for hele uddannelsesparathedsproccessen i 8.- 9. klasse tidligst forventes at kunne vurderes i forlængelse af skoleåret 2017-2018.

Ressourceguiden
Til brug ved skole-hjemsamtaler. Ressourceguiden fremmer et ressourcefremtidsmuligheder i forbindelse med skole og uddannelse.
Mødet indledes med vejleders præsentation af mening med mødet. I eleven kan lykkedes med de mål eleven sætter sig for skole og uddannelse.

Navn: _____
Klasse: _____
Mentor/klasselærer: _____
Uddannelsesovervejelser: _____

Beskriv kort ting der fungerer i skolen og fritiden

Læreren	Foræld:
Eleven	

Vejleders opsamlings og anerkendelse af det hørt

Styrkeliste
Når det vi gør går godt og lykkedes for os, i
Alle om bordet bidrager med hvilke styrke:
_____
_____
_____
_____

Udfordringer
Bordet rundt - Hvad er svært
Årsager til IUP
Eleven: _____
Forældre/familie: _____
Lærer/skoleopgaver: _____
UU vejleders opgaver: _____

Elevens 3 arbejdspunkter hen imod uddannelsesparathed:

1. Arbejdspunkt Hvad skal eleven arbejde hen imod:	2. Arbejdspunkt Hvad skal eleven arbejde hen imod:	3. Arbejdspunkt Hvad skal eleven arbejde hen imod:
Synlige tegn på fremskridt:	Synlige tegn på fremskridt:	Synlige tegn på fremskridt:
Ideer til hvordan eleven kan arbejde/øve sig	Ideer til hvordan eleven kan arbejde/øve sig	Ideer til hvordan eleven kan arbejde/øve sig
Hvem kan hjælpe dig:	Hvem kan hjælpe dig:	Hvem kan hjælpe dig:
Tidshorisont	Tidshorisont	Tidshorisont
Forældreopgaver:		
Lærer/skoleopgaver:		
UU vejleders opgaver:		

Forskningscirkel 2: UU Tættere på + nye mødeformer

Hvem:

Projekt 1: Helle Stingsted-Rasmussen, UU Kolding; Christina Arvad Brill, UU Kolding; Malene Andersen, UU Kolding.

Projekt 2: Merle Lorenzen, UU Silkeborg; Mette Nyborg, UU Silkeborg.

Projekt 3: Per Jepsen, UU Aabenraa.

Målgruppe:

Forældre til unge.

Introduktion:

I et forsøg på at komme i kontakt med de unges forældre, inddrage dem og udvide deres kendskab til UU-vejledningen rykkede UU Kolding, UU Silkeborg og UU Aabenraa ud af kontorerne og skolerne og mødte de unge og deres forældre under mindre formelle forhold på deres hjemmebane.

UU Kolding, UU Silkeborg og UU Aabenraa har, under den fælles overskrift, arbejdet med hvert sit projekt. Projekterne introduceres i det nedenstående:

UU Kolding

Projektets formål og arbejdsmetode:

Forældre, der fra en vejleders og skolelærers perspektiv ikke er aktivt deltagende i deres børns skolegang og sjældent deltager i arrangementer omkring uddannelse, muligheder og uddannelseskra, er et kendt fænomen over hele landet. Derfor har formålet med indsatsen været at komme i dialog med de forældre, som UU normalt ikke møder.

Det teoretiske afsæt for gruppens arbejde er lektor Rie Thomsens pointer i forhold til vejledning i fællesskaber, herunder hendes kritisk-teoretiske tilgang⁵, som har inspireret undersøgelsen af vejledning i et deltagerperspektiv. Desuden er Jan Tønnesvangs kvadrantmodel (jf. fodnote 4) benyttet i evalueringen af besøget, for at finde frem til perspektiver, der ikke før var overvejet eller undersøgt, men som fremadrettet kunne styrke projektet ved at rykke vejledningen ud af kontoret.

Erfaringer og udfordringer:

I den indledende fase med projektet afholdt UU Kolding møder med andre fagpersoner, som havde erfaring med at arbejde i det udvalgte område og dertil havde afprøvet forskellige tiltag i forhold til rammer og formidling. De afprøvede to forskellige 'arrangementer':

- Ungdomsklubbens lokaler blev lånt til et vejledningsarrangement.
- Ved to arrangementer (Kulturnatten og Studierock) deltog UU Kolding med en vejlederstand.

I forbindelse med arrangementerne erfarede gruppen, at der er en række faktorer, der er afgørende for en succesfuld afvikling:

---

⁵ Jf. Rie Thomsen (2009). *Vejledning i fællesskaber – karrierevejledning fra et deltagerperspektiv*. Schultz.

- Det er vigtigt at huske **formålet** med at rykke vejledningen ud af kontorerne – hvilke arrangementer giver det mening at deltage i, og hvilke boligområder kunne være relevante i forhold til øget tilstedeværelse?
- Det er ligeledes vigtigt at tage højde for den **placering**, man vælger i forhold til fx lokaler og lignende, da placeringen af arrangementet har betydning for, hvorvidt bestemte grupper vælger at komme eller blive væk. Derfor er det vigtigt at overveje, hvem man vil i kontakt med, og om de lokaler, der er til rådighed, tiltrækker målgruppen.
- Dertil oplevede gruppen, at **forplejning** med fx kaffe, te, sodavand og kage kan bidrage til at igangsætte dialogen, fordi stemningen opleves som uformel og imødekommende.
- **Branding** af arrangementerne spiller en afgørende rolle i forbindelse med at fange de unges opmærksomhed ved at henvende sig til de unge på de medier, hvor de er til stede. Gruppen har eksempelvis været synlig på Facebook, via plakater, hjemmesider, ved at uddele flyers og i avisen. Det altafgørende er, at de unge opsøger information på de valgte platforme, og derfor har gruppen efterfølgende overvejet at lave små film til Facebook og en informationsfilm, der fx kan afspilles på en computer. Vejlederne har også overvejet at møde de unge ved indgangen til deres stand. På den måde kan de interesserede orientere sig om, hvem UU er, og hvad de kan hjælpe med, inden de vælger at opsøge standen.

Et konkret eksempel på UU Koldings erfaringer er deres deltagelse ved Kulturnatten og Studierock. Kulturfestivalen var en succes. Der kom mange mennesker i forskellige aldersgrupper, og UU Kolding var placeret et sted, hvor mange forældre kom forbi, og hvor der var mulighed for at snakke. Studierock var ikke en succes. Det regnede, og vejlederne stod et sted, hvor der ikke kom særlig mange mennesker. Desuden gik arrangementet mere op i fest og øl end i at besøge forskellige stande. Der var således ikke potentiale til at komme i snak med mennesker, som efterfølgende kunne være med til at udbrede kendskabet til UU.

UU Silkeborg

Projektets formål og arbejdsmetode:

På samme måde som med det ovenstående projekt er det et velkendt fænomen, at der er forældre, som ikke er aktivt deltagende i deres børns skolegang og sjældent deltager i arrangementer omkring uddannelse, muligheder og uddannelseskraft. I perioden februar 2016 til maj 2017 undersøgte UU Silkeborg derfor, hvordan man kan inddrage denne forældregruppe på mere uformelle måde: Hvordan kan man gøre forældrene mere aktive sammen med de unge, og hvordan møder man bedst de unges forældre på deres hjemmebane og 'ude i byen'?

I et forsøg på at aktivere og inddrage forældrene i uddannelsesvejledningen undersøgte UU Silkeborg to uformelle vejledningsformer:

1) En forældre-/elevcafé på 8. årgang på Sølystskolen i Silkeborg

Forældre-/elevcaféen fungerede som et læringsrum, hvor eleverne sammen med deres forældre fik mulighed for at undersøge, samtale og reflektere over uddannelsesmuligheder gennem en vekselvirkning mellem korte oplæg og konkret vejledning af elever og forældre.

Programmet var opbygget således:

- Kollektiv vejledning – hvad er det?
- Uddannelsesguiden www.ug.dk – hvordan kan siden bruges?
  - a. Uddannelsesvælgeren
  - b. Jobkompasset
- Ungdomsuddannelser - erhvervsuddannelser, gymnasiale uddannelser samt særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser.
- Introduktionskurser – forældre-/elevarbejde med PC i www.brobygning.net.
- Uddannelsesparathedsvurderingen (UPV) på 8. årgang.
- Hands-on.

Der var afsat to timer med kaffe-/kagepause.

2) Et tættere samarbejde med de boligsociale bydelsmødre

En stor del af de børn/unge og forældre, der har mest brug for vejledning, er centreret omkring de boligsociale områder. For at imødegå denne udfordring og sikre en uformel og tryk tilgang til vejledningen har UU Silkeborg indledt et samarbejde med helhedsplanens ”bydelsmødre”⁶.

Bydelsmødrene udgør med deres engagement i de lokale kvinder/mødre en god indgangsvinkel til, at UU-vejlederne kan komme i kontakt med mødrene til de børn/unge, som det ofte er svært at komme i kontakt med på skolerne. Sideløbende indledtes et samarbejde med de øvrige boligsociale medarbejdere, der ofte har god kontakt til de unge.

Erfaringer og udfordringer:

I forbindelse med forældrecaféen var det med til at sikre et stort fremmøde, at der blev uddelt trykte kopier til eleverne i forlængelse af invitationer udsendt via skoleintranettet. Samtidig ydede lærerne en ihærdig indsats i forhold til at spørge ind til elever og forældres deltagelse, ligesom de overfor eleverne italesatte vigtigheden ved at møde op sammen med deres forældre.

I forhold til samarbejdet med bydelsmødrene kan projektets effekt endnu ikke vurderes. Det er dog hensigten, at samarbejdet skal tjene til at øge beboernes kendskab til UU, til den service UU tilbyder og til at nedbryde den ’barriere’, der ofte kan forekomme i forhold at lade kommunale medarbejdere komme tæt på.

UU Aabenraa

Projektets formål og arbejdsmetode:

På samme måde som det ovenstående projekt har UU Aabenraa inviteret forældre og elever til en

---

⁶ Bydelsmødrene er primært kvinder med etnisk minoritetsbaggrund, som gør en frivillig indsats i lokalområdet for at støtte kvinder, som ofte er isolerede og som det etablerede system kan have vanskeligt ved at nå. www.bydelsmødre.dk.

forældrecafé. Formålet var at klæde de unges forældre på til at tale med deres børn om uddannelsesvalg og derved at skabe et rum til forældrene, hvor de kunne dele erfaringer med andre forældre og drøfte de forskellige problemstillinger, der kan opstå, når forældre skal have uddannelsessamtaler med deres børn.

Det teoretiske afsæt for projektet har været Bill Laws niveauer for karrierelæring samt John Krumboltz læringsteori om Planned Happenstance, der beskriver, hvordan ikke planlagte begivenheder giver mulighed for læring.

Projektet blev afviklet i efteråret 2016 for 8. årgang på Løjt Kirkeby Skole, og programmet var som følger:

- Velkomst ved UU-vejleder Per Jepsen.
Kort gennemgang af uddannelsessystemet og 'uddannelsesrends'.
- Oplæg ved lokal iværksætter Martin Brink fra Dansk Isolering.
- Arbejde ved caféborde med vejledningsværktøjer.
UG.dk – minfremtid.dk – fremtidenerdin.dk.
- Orientering om Introduktionskursus.
- Elever og forældre udfylder sammen en tilmelding til forårets introduktionskurser i uge 11.

Undervejs var det muligt at snakke med UU-vejlederen. Der blev serveret kaffe/te/sodavand og kage.

Erfaringer og udfordringer:

Udgangspunktet for forældrecaféen var, at både elever og forældre til de ikke-uddannelsesparate og uddannelsesparate elever skulle inviteres. Ved at invitere hele klassen var formålet at modvirke stigmatisering og at sætte fokus på, at emnet var aktuelt for alle elever og forældre på årgangen. Det resulterede i, at næsten alle kom til arrangementet, heriblandt forældrene til de ikke-uddannelsesparate unge. Stemningen var afslappet og god, hvorved ingen behøvede at være bange for at stille 'dumme' spørgsmål.

Oplægsholderen ved arrangementet var iværksætter og fortalte om sin vej gennem uddannelsessystemet og de forskellige jobs, han havde haft undervejs. Hans vej var præget af såkaldte 'planned happenstance' (ikke planlagte begivenheder, der giver muligheder for læring). Med hans oplæg blev det understreget, at det er almindeligt at være uafklaret. Det giver netop mulighed for at stille spørgsmål og tilrettelægge og udføre handlinger, som genererer nye muligheder.

Gruppen har fået bekræftet, at forældrene rigtig gerne vil være en del af de unges uddannelsesvalg. De oplevede, at én UU-vejleder var for lidt, da spørgelysten og interessen var så stor. Forældrene til de uddannelsesparate elever efterspurgte i lige så høj grad som forældrene til de ikke-uddannelsesparate elever viden og sparring omkring de unges uddannelsesvalg, da det var svært for de fleste forældre at navigere i den komplekse 'uddannelsesjungle'. På fremtidige forældre-/elevcafé-møder vil gruppen derfor sørge for, at der er flere vejledere til stede. Gruppen har planer om at gentage mødeformen på 9. årgang, hvor det endelige valg vedrørende uddannelse skal besluttes.

Forskningscirkel 2: Bedre overdragelse fra grundskole til 10. klasse/produktionsskole

---

Hvem:

Kirsten Bisbjerg, UU Aabenraa; Lone Henneberg Birch, UU Aabenraa; Malene Okholm Nielsen, UU Sønderborg.

Målgruppe:

Forældre til unge.

Introduktion:

Når nye vejledere og lærere overtager ansvaret for de unge i 10. klasse/produktionsskole, sker det ofte, at der ikke følges op på den plan, som vejlederen i fælleskab med elever og forældre har udarbejdet for den unge i 8. og 9. klasse. For at sikre en bedre overdragelse fra grundskolen til 10.

klasse/produktionsskole har projektets fokus været forældresamarbejde og en tæt opfølgning, fastholdelse og opretholdelse af kontinuerlig kontakt mellem den unge og en primær vejleder.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Formålet med projektet har været at inddrage de unges forældre for dermed at sikre en bedre overdragelse til den modtagende vejleder/institution. Gruppen har derfor gennemført et særligt tilrettelagt overdragelsesmøde og opfølgingsmøde med afsæt i VækstModellen (jf. fodnote 3), hvor den unge er i centrum.

VækstModellen har fokus på dialog og giver samtalen struktur. Ud fra en ressourceorienteret tilgang sikrer den, at alle bliver hørt og anerkendt. Udover VækstModellen har gruppen anvendt værdi/styrkekort⁷. VækstModellen og værdi/styrkekortene er med til at sikre at problemet, og ikke den unge, betragtes som problemet.

På den måde har VækstModellen dannet grundlag for gruppens arbejde med at sikre en bedre overdragelse fra grundskolen til en 10.klasse/produktionsskole.

Erfaringer og udfordringer:

Gruppen erfarer, at det er vigtigt med klare aftaler, der er selvvalgte og gensidigt forpligtigende. Dertil er det nødvendigt, at der opretholdes og fastholdes en kontinuerlig kontakt mellem den unge og en primær vejleder. Kontakt, klare aftaler og kontinuerlig opfølgning understøtter den unges og forældrenes ansvarfølelse.

---

⁷ Styrkekortene er udviklet af Psykiatrifonden og Gnist. Gennem fælles øvelser og dialog, kan kortene være med til at give børn og unge en større forståelse for egne og andres styrker.

Forskningscirkel 3: Gruppevejledning

Hvem:

Projekt 1: Elin Margrethe Holst, UU Aalborg; Palle Høilund, UU Aalborg.

Projekt 2: Susanne Kjærsgaard, UU Mors; Hanna Bertelsen Bitsch, UU Skive.

Målgruppe:

Psykisk sårbare unge.

Introduktion:

UU Aalborg og UU Mors + UU Skive har i projektperioden arbejdet med at introducere gruppevejledning som en del af den kollektive vejledning. Ved at henvende sig til en primær målgruppe bestående af sårbare unge med en lav grad af robusthed, ensomme unge samt unge med misbrug har projektet søgt at afprøve hypotesen om, at unge kan flytte sig mere individuelt, når de er en del af en gruppe.

UU Aalborg

Projektets formål og arbejdsmetode:

UU Aalborg har arbejdet med at etablere en ny samarbejdsform og en ny organisering af vejledningen. De har arbejdet med gruppevejledning som en del af den kollektive vejledning på en produktionsskole. Formålet med projektet har været at gøre de unge vejlednings- og uddannelsesparate ved at styrke deres tro på egne evner, selvtillid, selvværd og succesfølelse. Ved at indgå i et fælleskab får de unge mulighed for at udvide deres egen historie om sig selv i en tryk kontekst, hvor der er plads til refleksion, læring og selvindsigt.

Fra september til oktober 2016 afholdt UU Aalborg indledende samtaler med Lille Vildmose Produktionsskole omkring målgruppen for vejledningen og planlagde overordnet vejledningen i forhold til hvem, hvad og hvor. Fra november til december foregik den konkrete planlægning og forberedelse, og fra januar til marts 2017 gennemførtes vejledningen.

De unge blev udvalgt med hjælp fra produktionsskolen og introduceret for et vejledningsforløb, der var bygget op som et kursusforløb med seks sessioner. Hver vejledningssession varede to timer og havde en genkendelig og stram struktur, som indledtes med fælles morgenmad og uformelle samtaler med de unge. Derefter indledtes selve vejledningssessionen, som hver gang blev afsluttet med en evaluering. Ved tredje og fjerde session blev de unge inddraget ved selv at vælge indholdet. Efter hver afviklede session tilrettelagde og justerede gruppen de efterfølgende sessioner.

Vejledningen tog udgangspunkt i en anerkendende tilgang til de unge og arbejdede bl.a. med WATCH-metoden (jf. fodnote 1), JUMP-kort⁸, Lego Education⁹, lektor Marianne Tolstrups teori om ressourcefokuseret vejledning¹⁰ og styrkekort (jf. fodnote 7).

---

⁸ Jf. Dorthe Kingo Thruelsen, Johan Linde, Birgitte Degnegaard. *JUMP - Spring ud i dialog om job, uddannelse og medborgerskab* (2012). Undervisningsministeriet, Brug for alle unge.

⁹ <https://education.lego.com/en-us/shop/all%20products>

¹⁰ Marianne Tolstrup (2014). *Ressourcefokuseret vejledning*. Dansk Psykologisk Forlag A/S.

Erfaringer og udfordringer:

UU Aalborg oplevede, at projektet blev taget positivt imod af de unge, hvor sessionerne medvirkede til refleksion og desuden fremmede en større aktivitet hos dem på grund af den aktivitetsbaserede vejledning, der involverede styrkekort, Lego Education og JUMP-kort. De involverede ledere og medarbejdere fra produktionsskolen var ligeledes positive overfor projektet og engagerede i både de unges og UU Aalborgs læring og udvikling.

Gruppen anbefaler, at de seks sessioner foregår over en kort periode, og at der er en tæt inddragelse af og samarbejde med de eksterne samarbejdspartnere, da dette spiller en vigtig rolle i forhold til at holde gang i processer og handlinger mellem sessionerne. Gruppen påpeger yderligere, at forløbet kræver særdeles god planlægning, og at der tages højde for, at det kræver megen tid. Det er nødvendigt med mange møder undervejs og forberedelse mellem og lige op til sessionerne.

UU Aalborgs erfaringer viser, at det er vigtigt at skabe konkrete og tydelige målsætninger for de unge, som man følger op på undervejs i processen. Derudover er det vigtigt at udvælge målgruppen præcist for at undgå, at nogle af de unge springer fra. Gruppen skal opfattes som et trygt og fortroligt fælleskab, hvilket kræver en vis homogenitet. Det var en udfordring, at nogle af de unge kunne karakteriseres som værende enten for sårbare eller for 'fremme-i-skoen'.

UU Mors + UU Skive

Projekts formål og arbejdsmetode:

UU Mors og UU Skive har arbejdet med gruppevejledning i den kollektive vejledning på en grundskole. Det har været centralt for gruppens arbejde med gruppevejledning at gøre eleverne bevidste om, hvad UPV'en indeholder, og arbejde med de forskellige forudsætninger i denne. Det har samtidigt været et hovedfokus at vejlede de sårbare unge på en måde, hvor de ikke oplevede at føle sig ekskluderet fra fælleskabet.

Arbejdet med vejledning i grundskolen forløb således, at forskellige skoler blev spurgt om de var interesserede i et seks ugers vejledningsforløb. Herefter blev det ønskede antal klasser udvalgt. Gruppevejledningen er foregået over en periode på seks uger inden UPV-vurderingen i 8. klasse. Eleverne blev fordelt i homogene grupper bestående af både ikke-uddannelsesparate og uddannelsesparate unge.

Vejledningen har taget udgangspunkt i lektor Marianne Tolstrups ressourcefokuserede vejledning og været aktivitetsbaseret i anvendelsen af henholdsvis JUMP- og styrkekort (jf. henholdsvis fodnote 8 og 7). Der blev også arbejdet med cases og samarbejdsøvelser. Hvert forløb afsluttedes med, at eleverne opsatte mål for det efterfølgende vejledningsmøde, som således startede med en snak om målene samt en gennemgang af emnet og målet for dagen. Klasse- og kontaktlærere var til stede ved samtlige sessioner sammen med vejlederen.

Ved at køre gruppevejledningsforløb i den kollektive vejledning er der ingen elever, der ekskluderes. Alle elever kan få gavn af forløbet, ligesom de kan spejle sig i hinanden. Vejlederen får desuden et godt kendskab til eleverne. Målet er, at de unge udvider deres egen historie om sig selv ved at indgå i et fælleskab, hvor der er rum til refleksion, læring og selvindsigt, fordi de føler sig trygge. På den måde kan de styrke deres tro på egne evner, selvtillid, selvværd og succesfølelse.

Erfaringer og udfordringer:

De fleste elever var tilfredse med forløbet og følte, at de fik noget ud af det. Samarbejdet med lærerne fungerede også godt og gjorde det efterfølgende samarbejde omkring de sårbare unge nemmere. Dertil fik den aktivitetsbaserede vejledning nogle elever, som normalt ikke siger så meget, til at åbne sig op. Generelt var det gruppens oplevelse, at eleverne profiterede af de mange snakke og tankeudvekslinger.

Både elever og lærere blev under forløbet klædt på i forhold til, hvilke forudsætninger der skal være til stede for at blive vurderet uddannelsesparat. Vejlederne fik derudover et godt kendskab til alle eleverne og ikke kun de ikke-uddannelsesparate. I den kollektive vejledning viste det sig at have en betydning, at vejlederne har en relation til alle eleverne.

Det er gruppens erfaring, at det er vigtigt at introducere eleverne for forløbet, og i de enkelte grupper bruge tid på at lave gruppeaftaler/regler. Dertil har de fysiske rammer en betydning for gruppevejledningen. I de klasser, hvor eleverne i forvejen havde siddet ved gruppeborde, var sessionerne mere rolige. Derfor er det oplagt at overveje, om eleverne skal komme til et gruppevejledningslokale frem for deres almindelige klasselokale.

Gruppen noterer, at forløbet er velegnet til en større og bredere målgruppe, som dermed inkluderer samtlige klasser, inklusiv specialklasserne.

Forskningscirkel 3: Tryghedsmanual

Hvem:

Per Svenninggaard, UU Aalborg; Kristian Munk, UU Jammerbugt; Marianne Dissing, UU Jammerbugt; Bo Sørensen, UU Mors.

Målgruppe:

Psykisk sårbare unge.

Introduktion:

Gruppen har udviklet en ”Tryghedsmanual”, der skal hjælpe psykisk sårbare unge i overgange mellem uddannelser, jf. billedet nederst på næste side. Tryghedsmanualen bidrager til samarbejdet mellem faggrupper og er et redskab, som den unges kontaktperson anvender med henblik på at sikre en fyldestgørende overlevering.

Projektets formål og arbejdsmetode:

Projektets formål har været at skabe et konkret og overskueligt værktøj, der hjælper den psykisk sårbare unge til at føle tryghed i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse. Tryghedsmanualen fungerer som et værktøj, der anvendes af den unges kontaktperson for at sikre en fyldestgørende overlevering, men samtidig er manualen også et personligt dokument, som de unge kan have med sig, og som giver dem tryghed i form af fx oplysninger til kontaktpersoner.

Da den unge ofte forsvinder i ’stormøder’, hvor viden om den unge samtidigt går tabt mellem de mange faggrupper, udfylder den unges kontaktperson spørgsmålene i Tryghedsmanualen sammen med den unge. Kontaktpersonen bliver derved den unges talerør ved ’stormøderne’. Spørgsmålene i Tryghedsmanualen udarbejdes i samarbejde med de involverede skoler og institutioner.

Gruppen understreger, at det er vigtigt at tildele én enkelt kontaktperson til hver ung og at placere et klart ansvar i overgangene mellem uddannelser. Kontaktpersonen er den person, som har den største viden om og den bedste relation til den unge.

Det anbefales, at Tryghedsmanualen implementeres som en del af den tidlige indsats i udskolingen, og at der skabes en sammenhængende kommunal ungeindsats, der optimerer videndeling mellem institutionerne i forbindelse med den unges overgang til et nyt sted. Det er kontaktpersonens opgave at overlevere den relevante viden og følge op på, at den viden bliver anvendt.

Ved at beskrive den unges udfordringer og styrker så nøjagtigt som muligt er målet, at den unge oplever en tryk overgang.

Erfaringer og udfordringer:

Gruppen justerede undervejs i processen sit arbejde, da den blev klogere på, hvordan Tryghedsmanualen ville skabe de bedste resultater for målgruppen. De startede således med at udarbejde en manual *til den unge*, som de endte med at droppe, for i stedet at fokusere på at udarbejde *et arbejdsredskab til vejlederne selv som tovholdere*.

Gruppens samarbejde om at konstruere et redskab, der kan bruges til at optimere deres hverdagspraksis, har været en positiv og lærerig oplevelse. Til trods for, at gruppen naturligt havde

forskellige udgangspunkter på baggrund af lokale forskelle, organisationernes størrelse og forankring oplevede de, at samarbejdet udvidede det kollegiale samspil, samt at de fik udvidet deres horisont med nye vinkler, både i forhold til faglighed, men også i forhold til indsatser og samarbejdsmetoder imellem deres hjemlige organisationer.

I bestræbelserne på at arbejde mod det kædeansvar, der i høj grad er afgørende for målgruppen, vurderes Tryghedsmanualen at være et særdeles anvendeligt redskab i kontaktpersonens arbejde

Forskningscirkel 3: Styrker og motivation

Hvem:

Projekt 1: Irene Hulsrøj, UU Skive.

Projekt 2: Inge Hede Thomsen, UU Viborg; Christian Grubert, UU Jammerbugt.

Målgruppe:

Psykisk sårbare unge.

Introduktion:

UU Skive og UU Viborg + UU Jammerbugt har arbejdet med projektet Styrker og motivation i forhold til to forskellige målgrupper, der begge kan betegnes som psykisk sårbare unge. UU Skive har arbejdet med målgruppen psykisk sårbare piger i brobygningen, mens UU Viborg + UU Jammerbugt har arbejdet med målgruppen 'spil-drenge' (drenge der spiller meget computerspil).

UU Skive

Projektets formål og arbejdsmetode:

Projektets formål har været at hjælpe de psykisk sårbare piger til at blive bevidste omkring deres styrker og på den måde udvikle et selvværd og en selvtillid, der motiverer dem til skole og uddannelse.

Arbejdet med pigerne i brobygning tog udgangspunkt i en ressourceorienteret tilgang med fokus på alt det, de unge piger kan. I en gruppe på seks til otte piger mødtes de i vejledningsperioden tre gange i 1-1½ time med ca. to ugers mellemrum. I forbindelse med pigernes vejledning blev der anvendt styrkekort (jf. fodnote 7), og pigerne skulle bl.a. give og modtage konstruktiv feedback samt arbejde med individuelle mål. Ved at opbygge et sådan forløb, hvor den unge føler sig tryk, kan psykisk sårbare elever blive opmærksomme på deres styrker og dermed udvikle selvværd og selvtillid.

De tre sessioner var opbygget på følgende måde:

Session 1:

Den første session introducerede de unge for arbejdet med styrkekort, og der blev indgået en aftale om tavshedspligt. Pigerne blev bedt om at finde fem styrker, som de syntes passede på dem, og derudfra fortælle, hvorfor de valgte netop de styrker, og hvornår de kom i spil. Resten af gruppen opfordredes til at stille spørgsmål og kommentere ud fra en positiv vinkel og et ressourcefokus.

Session 2:

Ved den anden session skulle de unge finde tre styrker, som de gerne ville udvikle. De skulle fortælle, hvorfor og hvordan de ville arbejde med at udvikle de tre styrker. Resten af gruppen blev inddraget ved at kommentere og komme med forslag og idéer til, hvordan den enkelte kunne udvikle de tre styrker. Gruppen opfordredes til at spørge ind og kommentere ud fra en positiv vinkel. Det kan være en god idé at sætte konkrete 'snublemål' (små, overkommelige og realistiske mål) at arbejde videre med til den efterfølgende session.

Session 3:

Den tredje session fulgte op på arbejdet med de tre styrker og tog udgangspunkt i en aktivitet, hvor eleverne, med udgangspunkt i styrkekortene, i fælleskab fandt tre styrker, som de syntes de andre elever

besad. Der var én elev i fokus ad gangen. En i gruppen (eller evt. facilitator) samlede de tre kort og gav dem til fokuspersonen, mens hun talte direkte til fokuspersonen, fx: ”Vi i pigegruppen synes, du er venlig, fordi vi oplever ...”.

Hvis der var tid og overskud, fortalte fokuspersonen om en positiv situation, hvor hun følte, hun gjorde noget godt. Gruppen valgte herefter tre styrker, som de mente, fokuspersonen brugte i situationen.

Hvis det er muligt, kan man vælge at mødes en fjerde gang for at lave en ny opfølgning.

Erfaringer og udfordringer:

Arbejdet med styrkekortene bidrog til, at alle piger kom i spil, og at der var noget at tale ud fra. Pigerne var generelt meget interesserede og positive. De udtrykte, at det var rart, men også lidt svært at have et positivt/ressourcefokuseret perspektiv på sig selv.

Den ressourcefokuserede vejledning fungerede rigtig godt i forhold til de sårbare unge. Det er en tilgang, der både styrker de unges selvværd og selvtillid og samtidigt fremmer deres motivation for at arbejde med ’snublemål’.

UU Viborg + UU Jammerbugt

Projektets formål og arbejdsmetode:

Formålet med projektet var at få indsigt i den positive side af det at spille meget computerspil. Det er åbenlyst, at computerspil kan give problemer i forhold til skoletræthed, fravær og inaktivitet i undervisningen, men hvordan kan man forstå de styrker, de unge (ofte drenge) opnår? Og hvordan kan disse styrker, i forhold til computerspil, bruges i vejledningen og give motivation til skole og uddannelse?

Med det udgangspunkt tog vejlederne kontakt til to samarbejdsskole, hvor de interviewede målgruppen, deres forældre og lærere for at forstå spillet og drengene, og på den måde blive klogere på en målgruppe, som ofte har meget fravær og ikke er motiverede for skole og uddannelse.

Gruppen interviewede fire drenge fra Ørum skole, som er en almindelig kommuneskole, og to drenge fra Skolecenter Jetsmark, som har computerspil på skoleskemaet.

De fire drenge fra Ørum skole blev stillet en række spørgsmål, omkring hvilke spil de spiller (fx strategispil, historiske spil, skydespil, kreative spil), hvilke kompetencer spillet kræver, hvad man skal være god til (svarene inkluderede bl.a. tålmodighed, overblik, samarbejde, fokus, hurtighed/reaktionsevne), hvordan man laver hold for de spil, der er holdspil, om de taler med andre på holdet – og hvordan og om hvad (kun om spillet eller også om andet), hvorfor det er sjovt at spille (svarene var bl.a., at man bliver udfordret og lærer noget), om de oplever succes med at spille, og hvad det er, der gør, at de lykkes.

På Skolecenter Jetsmark har man siden august 2014 arbejdet med elitesportsklasser og fra august 2016 kom E-sport også på skemaet. På skolen kombinerer man spillet med styrketræning, ligesom man har tilknyttet en kostvejleder og ergoterapeut. Gruppen interviewede to drenge fra skolen, som begge har

firetimers lektioner med træning i Counterstrike. Drengene fortalte, hvordan de tidligere oplevede uro i kroppen, problemer med at koncentrere sig, smerter i fingrene, kramper og dårlig ryg.

Skolecenter Jetmarks tilgang til spillet har betydet, at drengenes skoledage er blevet forbedret, ligesom de er blevet bedre til at koncentrere sig. Drengene gav ligeledes udtryk for, at det var positivt, at deres interesse blev taget alvorligt og var skemalagt. Gruppen interviewede også drengenes lærere og forældre. Lærerne kunne berette, at der i starten skete store fremskridt i forhold til deres mødestabilitet, at drengene følte sig stolte, og at nogle begyndte at opnå bedre resultater i skolen. Forældrene udtalte, at deres børn var blevet glattere for at gå i skole og udviste større motivation for skolearbejdet.

Erfaringer og udfordringer:

Ved at sammenligne undersøgelserne på de to skoler er det gruppens erfaring, at det har en positiv effekt på 'spil-dreng' at blive mødt med en anerkendende og opsøgende tilgang i forhold til deres spil. Drengene oplever således at blive taget alvorligt, og de føler sig stolte. At forholde sig nysgerrigt og åbent til drengenes spil kan samtidigt være relationsdannende, fx i et skoleskift, hvor spillet kan være med til at fastholde gamle relationer eller skabe nye. Når spillet på denne måde bringes ind i vejledningen, kan vejlederen på et positivt grundlag synliggøre nødvendigheden af, at drengene skaber en struktur i deres hverdag, der også tager hensyn til deres familie- og skoleliv. Derved kan drengenes resultater, motivation og koncentration i skolen øges.

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET